

Kommunförbundet

8.4.2020 (uppdaterad)

Referens

ANVISNING OM CORONABIDRAGET FÖR ENSAMFÖRETAGARE TILL KOMMUNER SOM ANSÖKER OM STATS BIDRAG OCH BEVILJAR BIDRAG TILL ENSAMFÖRETAGARE

Syftet med denna praktiskt inriktade anvisning är att hjälpa kommunerna och kommunernas beredare att organisera beviljandet av coronabidraget och uppgöra bidragsavtal med ensamföretagare. Anvisningen innehåller instruktioner för kommuner som söker om statsbidrag från arbets- och näringsministeriet för kostnaderna som orsakas till följd av bidraget som beviljas ensamföretagare i en tillfälligt svår ekonomisk situation på grund av coronaviruset.

I regeringens ramförhandlingar den 8 april gavs en riktlinje, enligt vilken ensamföretagarna stöds via kommunerna med 250 milj.euro. Beviljandet av bidrag för ensamföretagare grundas på statsrådets förordning om statsunderstöd till kommunerna för stödjande av ensamföretagare (199/2020), som trädde i kraft den 9 april 2020. Förordningen gäller 9 april–15 oktober 2020. Förordningen tillämpas på beviljande av statsbidrag i enlighet med statens budget, för att stabilisera de ensamföretagares ekonomiska situation som tillfälligt försvagats till följd av coronaepidemin.

Syftet med statsbidraget är att täcka kostnaderna som orsakas kommunerna till följd av bidraget som beviljas ensamföretagare i det försvagade ekonomiska läget på grund av COVID-19 (nedan corona) epidemin. Bidraget får inte användas för andra ändamål.

Statsbidraget beviljas inom ramen för anslaget i statens budget som ett specialunderstöd i enlighet med 5 § 2 mom. i statsunderstödslagen till kommuner att användas i enlighet med 7 § 3 mom. i statsunderstödslagen för kostnader som orsakas av bidrag till ensamföretagare.

Uppgiften är frivillig för kommunerna, men arbets- och näringsministeriet kommer i beredningen att säkerställa att ensamföretagaren inte blir utan bidrag oavsett hemkommun.

Som statsunderstödsmyndighet fungerar arbets- och näringsministeriet.

1. Att söka statsunderstöd via arbets- och näringsministeriet för de kostnader som orsakas av coronabidraget för ensamföretagare

Statsunderstödet beviljas kommunerna för de totala kostnader som uppstår till följd av bidraget för ensamföretagare. Kommunerna kan ansöka om sin kalkylerade andel av statsunderstödet via arbets- och näringsministeriet på en blankett (i bilaga 1 en mall av ansökningsblanketten). Den egentliga ansökningsblanketten är tillgänglig senast den 9 april kl. 16: www.tem.fi/koronavirus/kuntien-valtionavustus.

I ansökan ska anges:

- ansökningskommun och kontaktuppgifter
- ansökningskommunens bankkonto
- ansvarsperson och kontaktuppgifter
- kontaktperson och kontaktperson
- eurobeloppet som söks

Arbets- och näringsministeriet beviljar finansiering för kommunerna som en kalkylerad andel i den relation som det finns ensamföretagare i kommunen jämfört med antalet registrerade ensamföretagare i hela Finland. Grunden för anslaget är antalet registrerade ensamföretagare i kommunen den 31 december 2018 (mindre än 1,5 årsverken). Finansieringen ska sökas av arbets- och näringsministeriet i enlighet med vidstående tabell (bilaga 2, uppdaterad den 9 april 2020). Finansieringen kan sökas i kommunens kalkylerade andel av helheten 250 miljoner euro. Arbets- och näringsministeriet betalar som statsunderstöd 20 procent i förskott efter att arbets- och näringsministeriet fattat beslut om statsunderstödet och resten av statsunderstödet tidigast då den andra tilläggsbudgeten för år 2020 trätt i kraft. Enligt dagens bedömning träder tilläggsbudgeten i kraft i månadsskiftet april–maj.

Bidrag kan beviljas för de kostnader som uppstått i ensamföretagarens verksamhet mellan den 16 mars och den 31 augusti 2020 för att stabilisera ensamföretagarens verksamhet. Ensamföretagare kan ansöka om bidrag fram till den 30 september 2020. Kommunerna ska ta beslut senast den 15 oktober 2020, varvid även anslag som inte använts ska återbetalas till arbets- och näringsministeriet.

Kommunen ska sända en ansökan om statsbidrag till registratörskontoret vid arbets- och näringsministeriet: kirjaamo@tem.fi före 29.5.2020. Om alla kommuner inte ansöker om statsbidrag (en odelad bidragspost uppstår) kan det omriktas. Kommunerna ska återbetala oanvända medel senast 30.9.2020 till arbets- och näringsministeriet. Odelade och oanvända medel omriktas enligt samma princip bland de kommuner som ansökt om stöd.

2. Kommunens uppgifter

Kommunens uppgifter är att:

- a) Informera om och marknadsföra bidraget för ensamföretagare
- b) vägleda företag gällande bidragsansökningar
- c) motta och handlägga bidragsansökningar
- d) ingå avtal om beviljande av bidrag
- e) återbetala oanvända bidragsmedel till arbets- och näringsministeriet senast den 15 oktober 2020

- f) lämna en utredning om bidragsanvändningen till arbets- och näringsministeriet senast den 31 december 2020
- g) rapportera efter avtalets giltighetstid (se punkt 6)

Att organisera marknadsföringen av bidraget, vägledningen för sökande och handläggningen av ansökningar

För att bidraget ska hjälpa ensamföretagare är det viktigt att ensamföretagare enkelt får information om grunderna för beviljandet av bidraget. Korrekt och täckande information minskar onödiga förfrågningar samtidigt som man säkerställer att bidraget når alla ensamföretagare som är i svårigheter och har rätt till bidraget. Också arbets- och näringsministeriet informerar om villkoren för bidraget. Villkoren finns på arbets- och näringsministeriets webbplats.

Information om bidraget, vägledning gällande ansökan för företag, mottagande av bidragsansökningar och bedömning av huruvida kriterierna uppfylls kan organiseras bland kommunens arbetstagare och även via till exempel ett utvecklingsbolag eller kommunens eller flera kommuners gemensamma rådgivningsorganisation. I det här sammanhanget är det en fördel om de som ger vägledning känner till företagsfältet i området. Då kan man vara säker på att målgruppen nås.

Bidragsansökan och handläggning

Ensamföretagare kan ansöka om bidraget skriftligt i sin hemkommun (hemkommunen i YTJ-registret). Bidraget till ensamföretagare är ett engångsbelopp på 2 000 euro för ensamföretagarens kalkylerade utgifter i företagsverksamheten, såsom utgifter för lokaler och utrustning som skaffats för företagsverksamheten samt bokförings- och övriga byråkostnader. Då engångsersättningen ska beviljas anses den lön som företagaren tar ut inte som en utgift i företagsverksamheten. Ersättningen täcker således inte företagarens inkomst från företagsverksamheten. Det här bidraget ska bidra till att ensamföretaget klarar de ekonomiska utmaningar som coronavirusepidemin medför. Engångsersättningen kan beviljas för utgifter som uppstått 16 mars–31 augusti 2020. Det är ett kalkylerat belopp, och bidragsmottagaren har ingen skyldighet att visa upp verifikat för utgifterna då bidraget söks eller i efterhand, annat än på begäran. Kraven för att kunna bevilja bidraget anges i punkt 4.

Arbets- och näringsministeriet har i samarbete med Kommunförbundet upprättat en ansökningsblankett för bidraget för ensamföretagare och beslutat om de bilagor som behövs för bidragsansökan (bilaga 3). Varje kommun organiserar bidragsansökan på det sätt som anses ändamålsenligt, antingen på digitala blanketter eller pappersblanketter.

Handläggning av ansökningar i kommunen

Bidraget som beviljas ensamföretagare är ett exceptionellt stöd och ett exceptionellt handlägningsförfarande i kommunförvaltningen. Beslut ska tas centraliserat om på vilket sätt handläggningen för bidragsansökningar ska organiseras. Handläggningen av ansökningar och beviljandet av bidrag förutsätter inte behandling i ett kommunalt organ.

Kommunen tecknar ett avtal om ett bidrag med den ensamföretagare som tar emot bidrag i enlighet med 7 § 3 punkten i statsunderstödslagen. Avtalet omfattar

villkoren för beviljande av bidrag, användningen och övervakningen av hur det används. Ett avtal behövs bland annat för att ensamföretagare som fått bidrag ska vara medvetna om att finansieringen har karaktären av ett statsbidrag och eftersom arbets- och näringsministeriet som är bidragsmyndighet har rätt att kontrollera bidragsmottagarens ekonomi och verksamhet i den omfattning som behövs för bidraget. Kommunen är i relation till arbets- och näringsministeriet ansvarig för att bidraget beviljas och används som det ska.

Mellan kommunen och den sökande uppstår det med ett positivt beslut om ansökan ett privaträttsligt avtalsförhållande. Rätten att teckna avtal för kommunen kan grundas på förvaltningsstadga, delegeringsbeslut eller fullmakt. Tecknande av avtalet är inte nödvändigtvis utövande av offentlig makt. I mallen för ansökan innehåller ett omnämmande om det här. Ansökningarna kan handläggas till exempel vid ett näringslivsbolag. Ansökningarna ska dock avgöras vid kommunen, som i relation till arbets- och näringsministeriet är ansvarig för hur bidraget används. Ett avtal uppstår då kommunen godkänner den sökandes ansökan och den sökande får information om godkännandet.

Om kommunen tar ett förvaltningsbeslut om ansökan utöver att ett avtal ingås, ska till förvaltningsbeslutet bifogas en anvisning för ändringssökande i enlighet med kommunallagen. Det är motiverat med ett förvaltningsbeslut som man kan söka ändring till om ansökan inte godtas. Den som tar förvaltningsbeslut ska ha ett tjänsteförhållande. Enligt 87 § 2 mom. i kommunallagen kan en person på motiverade grunder anställas i tjänsteförhållande för utövande av offentlig makt utan att en tjänst inrättas för det här.

Kommunernas samarbete

Utgångspunkten i kommunallagen är att kommunerna ska ha möjlighet att anordna sina uppgifter på ett ändamålsenligt sätt. Bestämmelserna om kommunernas samarbete finns i 8 kap. i kommunallagen. Samarbete som grundas på kommunernas avtal kan vara privaträttsligt eller offentligrättsligt. Om myndighetsuppgifter ingår i samarbetet är det fråga om ett offentligrättsligt samarbetsavtal.

I 54 § i kommunallagen bestäms om att en lagstadgad uppgift kan anförtros en annan kommun. Lagrummets bestämmelser om avtalets innehåll ska dock följas även vid överenskommelser om uppgifter där tjänstemannabeslut tas i ärenden som kommunen sköter genom allmänna befogenheter.

Befogenheterna för beslut om samarbetsavtal grundas på kommunallagen eller kommunens förvaltningsstadga. Om förvaltningsstadgan inte innehåller en lämplig befogenhetsbestämmelse, har fullmäktige eller kommunstyrelsen/stadsstyrelsen befogenheterna.

3. Att bevilja bidrag

Med en ensamföretagare avses en företagare i huvudsyssla som ensam utövar affärsverksamhet i Finland, oavsett juridisk bolagsform och sättet att finansiera verksamheten.

Gällande ensamföretagarens bidrag motsvarar definitionen på ett företag den definition på ett företag som finns i EU:s regler för statligt stöd, enligt vilken ett företag är en enhet som utövar ekonomisk verksamhet oavsett den juridiska formen eller

sättet att finansiera verksamheten. I Finland är huvuddelen av de som beviljas ekonomiskt stöd registrerade i företags- och samfundsdaten.

Det här innebär att Ensamföretagarbidraget beviljas enskilda näringsidkare eller firmor, kommanditbolag, öppna bolag, aktiebolag och andelslag oavsett den juridiska formen eller sättet att finansiera verksamheten. Bidrag kan även beviljas "lättföretagare" som sysselsätter sig själva på ett sätt som liknar företagande utan att ha grundat ett företag. Även freelancerföretagare kan beviljas stöd, i fall att freelanceföretagaren är en enskild näringsidkare, har firma (yrkesutövare eller affärsutövare), i ett personbolag (öppet bolag, kommanditbolag), inom aktiebolag eller andelslag.

Ensamföretagare är en person som utövar affärsverksamhet ensam och inte har avlönad arbetskraft. Ensamföretagandet bedöms enligt den sökandes situation vid ansökningstiden. Om företagaren sysselsätter 1–5 personer utöver sig själv men har permitterat sina arbetstagare, bedöms denna omfattas av NTM-centralens tjänster. Om företagare sagt upp sina arbetstagare och inte sysselsätter andra än sig själv vid ansökningstiden ses hen som ensamföretagare.

Ett krav för bidraget är att företagsverksamheten är huvudsyssla. En ensamföretagare i huvudsyssla är en företagare som har företagarens pensionsförsäkring (FöPL-försäkringsnummer) och som har en företagarinkomst eller fakturering på minst 20 000 euro. Om företagandet börjat för mindre än 6 månader sedan ska man bevisa att inkomstflödet hade lett till fakturering på 20 000 euro under en tidsperiod på 12 månader.

Företaget kan ha flera personer i företagarpå position, som alltså inte är löntagare (i arbetsförhållande) men inte nödvändigtvis någon i arbetsförhållande. Då styrs företaget till Bf:s eller NTM-centralernas tjänster.

Om ensamföretagaren har en bisyssla eller en binäring, tolkas den som företagande i bisyssla, vilket inte berättigar till bidrag.

Förutsättningar för att bidraget ska beviljas

Statsbidraget får användas för att stabilisera ensamföretagarens verksamhet förutsatt att

- ensamföretagarens ekonomiska situation och omsättning har försämrats efter den 16 mars 2020 till följd av coronaepidemin
- ensamföretagaren bedöms ha förutsättningar för lönsam affärsverksamhet;

En förutsättning för att bidraget för ensamföretagare ska beviljas är att företagets **ekonomiska situation försvagats betydligt och att omsättningen sjunkit till följd av coronaepidemin**. Epidemin bedöms ha försvårat ensamföretagarens ekonomiska situation i Finland från den 16 mars 2020, då undantagstillståndet konstaterades och beredskapslagen togs i användning.

Det här betyder att den sökande i sin ansökan ska bevisa att den stora nedgången i företagsverksamheten efter den 16 mars 2020 är en följd av coronaepidemin. Den sökande ska på ansökningsblanketten intyga att den ekonomiska situationen försvagats mycket till följd av coronaepidemin. Nedgången i ensamföretagarens

ekonomiska situation i företagsverksamheten och den sjunkande omsättningen efter den 16 mars 2020 ska intygas med kopior av bokföringen och/eller kontoutdrag (utgifter och försäljningsintäkter). Den ekonomiska situationen anses ha försvagats om företagets omsättning sjunkit över 30 procent efter att ha hållit samma nivå de föregående 12 månaderna. Om det är fråga om företagsverksamhet av säsongkaraktär, kan den genomsnittliga utvecklingen i omsättningen granskas.

En förutsättning för att bidraget ska beviljas är dessutom att **ensamföretagaren bedöms ha förutsättningar för lönsam verksamhet**. Det anses finnas förutsättningar för lönsam verksamhet, ifall företagsverksamheten varit lönsam enligt bokslutet eller skattedeclarationen 2019. I ansökan ska den sökande intyga att företagsverksamheten varit lönsam före coronaepidemin. Om ensamföretagaren har skatteskuld ska hen ha en av Skattemyndigheten godkänd plan för betalning av skatteskulden. Dessutom ska den sökande till ansökan bifoga bokslutet 2019/det senaste bokslutet eller skattedeclarationen 2019/senaste skattedeclaration. Om företagsverksamheten inletts efter den 31 december 2019 ska en annan tillförlitlig utredning lämnas (kopia av bokföringen och kontoutdrag). Vid bedömning av verksamhetens lönsamhet kan beaktas ensamföretagarens utredning om exceptionella förhållanden år 2019. Dessutom ska som bilaga till ansökan bifogas ett intyg över skatteskuld och ifall företaget har skatteskuld, en av Skattemyndigheten godkänd plan för betalning av skatteskulden.

Dessutom ska den sökande intyga att hen avser fortsätta företagsverksamheten efter coronaepidemin. Den sökande ska även beskriva hur hen tänker använda bidraget för att stabilisera verksamheten.

Utgångspunkten för bidraget till ensamföretagare är att de uppgifter som den sökande uppger på ansökningsblanketten är riktiga. På ansökningsblanketten för bidraget ska den sökande intyga att verksamheten är huvudsyssla och att verksamheten utövas ensam, att verksamheten varit lönsam före coronaepidemin, att den betydande nedgången i företagets ekonomiska situation beror på coronaepidemin och att den sökande avser fortsätta företagsverksamheten efter coronaepidemin. I fall den sökande har uppgett felaktiga uppgifter, anges i avtalet mellan kommunen och den sökande att bidragsmottagaren utan dröjsmål ska återbetala ett felaktigt utbetalt bidrag, bidrag som är för stort eller saknar grund, och att kommunen i fall av bidragsfusk kan kräva att det utbetalade bidraget återbetalas.

Ansökningarna ska handläggas i den ordning de inkommer. Mottagandet av ansökningar ska organiseras på det sättet att åtminstone ansökningens ankomstdatum kan specificeras.

Eftersom bidraget beviljas i enlighet med 7 § 3 mom. I statsunderstödslagen till kommuner för att användas som stöd för ensamföretagare, ska kommunerna följa det avtalsförfarandet i statsunderstödslagen. Således ska kommuner ingå avtal med de ensamföretagare som erhåller bidrag gällande användningen, övervakningen av användningen och villkoren för bidraget.

Bidraget beviljas som en standardsumma på 2000 euro för varje ensamföretagare som ansökt om bidrag, om kriterierna för stödet uppfylls.

Bidraget för ensamföretagare följer kommissionens förordning (EU) Nr 1407/2013 om tillämpande av artikel 107 och 108 på stöd av mindre värde i fördraget om Europeiska unionens verksamhet, varvid kommunen beviljar bidraget till ensamföretagare som ett stöd av mindre värde. Avtalet ska innehålla följande text:

Detta bidrag innehåller de minimis-stöd på 2000 euro. Om tillämpande av kommissionens förordning (EU) Nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (Europeiska unionens officiella tidning L 352, 24. 12.2013) kan offentligt stöd beviljas för företag som de minimis-stöd till högst 200 000 euro (för företag som tillhandahåller Varutransporttjänster på landsvägar är beloppet högst 100 000 euro) under innevarande beskattningsår och en period som omfattar de två föregående skatteåren. I det maximala beloppet för de minimis-bidrag inräknas utöver bidragsmottagarens de minimis-stöd även de minimis-stöd som beviljats i Finland till samma koncerns andra finska företag eller andra sådana finska företag som har en anknytning i enlighet med kommissionens förordning (EU) Nr 1407/2013 artikel 2 punkt 2 till det bidragsmottagande bolaget. Bidragsmottagaren ansvarar för att det totala belopp av olika de minimis-stöd som beviljas av olika parter (bland annat ministerier, myndigheter underställda ministerier, Business Finland, Finnvera Abp, kommunerna, landskapsförbunden) inte överskrider det här beloppet. Den som beviljas bidrag har skyldighet att meddela kommunen alla belopp och tidpunkter för beviljande av ovan nämnda de minimis-stöd till egna och närstående bolag. Mera i bilaga 4.

4. Efter ett beslut

Efter att avtalet om bidrag för ensamföretagare "undertecknats" ska den kommun som beviljat bidraget samla, spara och förvara alla uppgifter och dokument som gäller bidragsbeviljandet tio år från det datum då bidraget beviljades. Dokumenten som förvaras i fall av eventuell övervakning i efterhand ska innehålla alla uppgifter som visar att regleringens krav har följts.

5. Rapportering

Kommuner ska senast den 31 december 2020 lämna en utredning om hur statsbidraget använts till arbets- och näringsministeriet. Utredningen ska innehålla uppgifter om hur statsunderstödet använts. Mera information om utredningens innehåll ges senare.

Kommunerna ska meddela de stöd som betalas ensamföretagare till Skattemyndigheten.

Kommunerna ska beakta att de kommer att ha skyldighet att retroaktivt rapportera statsbidrag år 2021 till arbets- och näringsministeriets informationssystem för företagstjänster (regeringens proposition som gäller utbyggande av företagstjänsternas informationssystem som ett gemensamt datalager för företagsstöd torde ges i april 2020). De uppgifter som ska anges är bidragsmottagarens namn, FO-nummer, belopp i euro som beviljats och betalats, datum för beviljande och utbetalningsår samt bidragsmottagarens bransch. Till kommunerna levereras senare en färdig excelmall på vilken uppgifterna ska meddelas till företagstjänsternas informationssystem. Nämnda uppgifter ska lämnas till arbets- och näringsministeriet och/eller UF-centret i samband med övrig rapportering senast den 31 december 2020.

Arbets- och näringsministeriet kan genomföra en bedömning om stödets effektivitet. Särskild uppmärksamhet fästs vid hur bidraget hjälpt ensamföretagarna över den uppstannade affärsverksamheten på grund av coronaepidemin.

6. Vägledning och stöd för beredare

Arbets- och näringsministeriet (Kommunernas frågor om sökande av statsbidrag):

Vägledning per e-post: yksinyrittajientuki@tem.fi

Vägledning per telefon: tfn 0295 047300 (vardagar kl. 8–16)

Specialsakkunnig Lasse Laitinen tfn 029 504 7162

konsultativ tjänsteman Jaana Lappi tfn 029 506 2658

konsultativ tjänsteman Anne Rothovius tfn 029 506 3532

Ledande sakkunnig Maija Lönnqvist tfn 050 331 3791

överinspektör Ulla Palander tfn 050 396 0312

styrelseråd Mikko Ojala tfn 295 063 506

Kommunförbundet kontaktuppgifter (Kommunernas frågor om hur ansöknings-
ska organiseras och stödet beviljas till ensamföretagare).

direktör för enheten region och samhälle Jarkko Huovinen, Kommunförbundet,
tfn 09 771 2550

direktör för juridiska ärenden Juha Myllymäki, Kommunförbundet, tfn 09 771 2193

jurist Kai Ketelimäki +358 9 771 2088

BILAGOR

BILAGA 1: Mall av ansökan om statsunderstöd, Ensamföretagarens bidrag

BILAGA 2: Fördelningen av bidragssumman för ensamföretagare per kommun

BILAGA 3: Utkast till ansökan om bidrag för ensamföretagare

BILAGA 4: Allmänt om statsbidrag och särskilt om de minimis-stöd

SÄNDLISTA

Kommunförbundet (kommuner)